BIBL. VRIJE UNIV.

26e JAARGANG No. 33 19 MEI 1951

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder. — Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroo, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visée, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie: Prof. Dr K. SCHILDER, Vlooddijk 14, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterhaan & Le Cointre N.V., Goes. Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE", GOES.

Abonn.: ƒ 4.— per halfj., buiteni. ƒ 10.— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Hoofdartikel: „Uw oecumenische taak". - Hoe de H. Geest ons en onzen kinderen Chr. onderwijs geeft. 2. — Gedicht. — Uit de Schrift: „Ziet toe....." (Hebr. 3 : 12). — Opvoeding en Onderwijs: De behandeling der z.g. „sexueele stoffen" op de jeugdvergadering. — Kerkelijk leven: Geen leer der „doleerende kerken". - Over Jeremia 31. - Gemoedelijk Kampen. — Persschouw: Prof. Diepenhorst over „voortgaande reformatie". — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

„Uw oecumenische taak"

REDE, gehouden op den Bondsdag van den „Bond van Gereformeerde Meisjesvereenigingen in Nederland". Pinkstermaandag 1951

De toespraak, die ik tot U ga houden, draagt tot titel, zooals ge weet „Uw oecumenische taak". Daar zit een vreemd woord in: oecumenisch. Als ge het te geleerd vindt, geeft dan niet mij de schuld: het onderwerp is Uw dienaar precies zoo opgegeven.

Toch behóeft ge van dat woord niet te schrikken. „Oecumenische taal" spreekt ge allemaal, elken Zondag. Ge belijdt dan, met de kerk van alle plaatsen: ik geloof een heilige, algemeene, christelijke kerk. „Algemeene" kerk, — in den oudsten tekst van de twaalf artikelen heet dat: „katholieke kerk". Welnu, „katholiek" is hetzelfde als „oecumenisch". De „oecumenê" beteekent zooveel als „de geheele bewoonde wereld"; daarom is „oecumenisch" zooveel als: de heele cultuur-wereld áángaande, tót de heele menschheid zich uitstrekkende. Ge vindt in uw handbijbeltje, waarmee ge naar de kerk gaat, dan ook een oecumenisch erfstuk: de geloofsbelijdenis van Nicea; die is opgesteld in het z.g. eerste oecumenische concilie van 325. Daar zijn de Arianen veroordeeld, en de Katharen (of Novatianen); die konden, zoo staat er, niet bij de oecumenische kerk komen, als ze niet instemming betuigden met de dogma's — zóó staat het er — van de katholieke en algemeene kerk. Ook zijn daar bepalingen gemaakt over den zoogenaamden ketterdoop.

Dat klinkt allemaal nog al strèng, en dogmatisch, en belijnd.

Nu, het is ook streng, en dogmatisch, en belijnd. Want de kerk is hier aan het woord; en ze staat op de wacht ten bate van de heele wereld. Want juist die orthodoxe Kerk heeft de oudste papieren van de oecumenische beweging; als een leeuwin vecht ze hier tegen haar belagers op het oecumenisch jachtterrein. De strenge, de orthodoxe, de tegen de ketterij zich schrap zettende kerk is nog nooit een secte geweest; ze heeft van den aanvang af begrepen, dat de waarheid Gods voor de heele wereld tot norm gesteld is; en dat dus iedereen, die aan de „oecumenê", de groote breede wereld, een dienst bewijzen wil, de waarheid moet preeken alleen maar naar het bevel van Christus, en dat de eerste dienst, de eerste oecumenische veiligheidsdienst, dien men aan de wereld bewijzen kan, deze is: de ketterij, bijvoorbeeld van Arius, te bestrijden, en haar bij den naam te noemen. Als, om in een beeld van Jesaja te spreken, de kerkhonden, d.w.z. de waakhonden van den Goeden Oecumenischen Herder Jezus Christus, maar goed blaffen tegen de wolven, dan bewijzen ze hun oecumenischen dienst, dan vervullen ze hun oecumenische taak. Wie de ketterij, welke door een oecumenische kerk eenmaal veroordeeld is, toch weer toelaat, of er mee coquetteert, die verwijdert zich van de eerste en oudste en door God gewilde oecumenische beweging.

In feite toch is die beweging al aan den gang, sedert het moment, dat God tot zijn eerste menschelijke schepselen als zijn bondspartners sprak: gaat heen, bewoont de aarde, als Mijn „wachters" over dit Mijn erfbezit, bevolkt haar met kinderen van Mijn verbond, en brengt haar in cultuur tot Mijn eer. Toen Adam de eerste spade in den grond stak, deed hij oecumenisch dienst. Toen hij als gezinshoofd en meteen als „kerkvader", aan zijn „mannin" de goddelijke bondswet als grondwet voor alle tijden en plaatsen verklaarde, was dàt de eerste „oecumenische bóódschap". Toen Eva haar eerste kind baarde, was dàt een eerste stuwing van de „oecumenische bewéging". Toen zij zondigden, was dàt de eerste „oecumenische misdaad". Toen God de moederbelofte schonk, was dàt het eerste „oecumenische herstèl". Toen Kain zijn broeder doodde, in de eerste kerkvervolging, was dàt de eerste stoot tot een oecumenische contra-organisatie, de primordiale sectarische daad, de principieele àfbuiging van de oecumenische paden. Kain was de eerste sectariër, en juist als sectemensch vereenigde hij op den duur de meeste stemmen op zich, èn het grootste aantal vólgelingen. Toen dácht die groote dwaas, dat hij oecumenisch was gezind, en oecumenisch werkte; want hij was zóó dom, als de zonde een mensch maar dom kan máken: hij dácht, dat je, om oecumenisch te kúnnen werken, het grootste getal achter je moest hebben. Maar Gód zei: welneen, oecumenisch bezig zijn in het oecumenisch apostolaat, dat beteekent: de zendingstaak vervullen. De zendingstaak, die je met het op één bepaald wereldplekje ontvàngen Woord van God doet uitgaan naar heel de wereld; en dan te zeggen: ik heb nu aan u overgegeven wat ik van den Heere ontvangen heb.

*

Aan die oudste en grondwettige oecumenische beweging bleef Adam in zijn bekeering trouw, en na hem Abel, en Seth; maar Káin kiest de secte. Hij scheidt zich af. Hij wil, als voorbode van den Antichrist, de heele wereld winnen voor zijn revolutie tegen de van God „ontvangen" waarheid. En nu meent hij, dat het getàl uitmaakt, wie den oecumenischen slag gewonnen heeft. Maar God zegt: de oecumenische beweging is van Mij uitgegaan, en wordt door Mij ook tot een goed einde gebracht; daarom is de vraag, wie 't oecumenisch apostolaat bedient, alleen dán goed te beantwoorden, als men vóóraf de vraag stelt: wie het van God „ontvangen" Wóórd onvervalscht bewaart, en dáármee tot de breede wereld uitgaat. De oudste, de oorspronkelijke, de „oprechte" oecumenische beweging is niet: de wereldgetállen winnen voor je áfwijkende boodschap, maarzooveel mogelijk menschen winnen willen voor Gods richtende, normatieve boodschap. Ketterij is altijd verloochening van het oecumenisch apostoláát: een bondgenootschap met haar aangaan is: verstoring van de oorspronkelijke oecumenische bewéging, gestuwd uit het oude paradijs. De zondvloed was een oecumenisch gericht, maar dan ter behóuding van de oecumenische kerk, en het oecumenisch apostolaat. De sectariërs zijn verdrónken, en de isolationisten, maar de kérk is behouden. De weg der oecumenische beweging van het apostolaat loopt nu eenmaal door een ark. En als daarom ons doopsformulier, nog wel in het gebed, over dien zondvloed spreekt, dan durf ik zeggen: uw doop, die in dien zondvloed zijn prototype vond, was een plaatsing van uw voet op het oecumenisch pad. Wie daarom zeggen zou: doop álles wat in het doophuis komt, álles, ook wanneer het zich stelt tegenover de oecumenische goddelijke boodschap, die wint misschien wel breede getallen (zoo lang het duurt.....), maar hij werkt het oecumenisch apostolaat alleen maar tégen. Hij werkt tégen de kerk, die haar leven lang oecumenisch heeft willen zijn, en hij werkt vóór de secte, het schisma. De zonde werkt het separatisme van Kain altijd in de hand: de separatisten zijn meestal in de meerderheid, en de oecumenisch goed-gezinden zijn meestal in de minderheid. Dat staat in uw eigen belijdenis, als ze zegt: de kerk, d.w.z. de oecumenische gemeenschap, schijnt somwijlen een tijd lang zeer klein en als tot niet gekomen te zijn in de oogen der menschen. En dan wordt gewezen naar Achab's „boozen tijd". Achab was koning over Israël; hij had dus tot taak: de kérk onvervalscht te bewaren. Want dóór Israëls bedding niet te verleggen, moest het zuiver te houden water van Gods genadewoord, en van den messiaanschen zegen, eenmaal, op het Pinksterfeest n.l., uitmonden in de „oecumenê", dat breede wereldleven. Indien Achab Israëls leven zuiver bewaard had, dan zou hij met Elia, die oecumenische figuur van groot formaat, hebben meegewerkt: kerkbewaring is de eerste sociale, de primaire oecumenische daad. Maar Achab had een tyrische prinses getrouwd, ze heette Izebel; en die had al maar den mond vol van synthese, en van wereldhandel, en van wereldpolitiek, en van de oecumenische grootste-gemeene-deeler-religie, die boodschap-van-en-naar-en-voor-zichzelf. Daarom speelde Izebel de rol van oecumenische figuur in apostolische toga met een baret, waarop in 't esperanto-schrift dier dagen geborduurd waren de initialen: H. d. V., Herderin der Volkeren. Maar Elia vond, dat de H. d. V. de Herder der Volkeren, de Pastor Oecumenicus, Christus was. De naar de belofte verstane Messias. Daarom maakte hij van Karmel een Oecumenisch Eendrachtsplein: Karmel werd de Place de la Concorde van zijn Reformatie: hij deed de syncretisten in den ban. Daarom komt in de Openbaring van Johannes zoowel Izebel als Elia terug. Izebel wordt daar door den Herder der Volken in den ban gedaan, en de macht, de bevoegdheid van Elia wordt gegeven aan de twee getuigen van hoofdstuk 11. Die staan te profeteeren op de Place de la Concorde van de Revolutie: de breede straat van de groote stad, die geestelijk genaamd wordt Sodom en Egypte, en die gebouwd is daar, waar het kruis van Christus heeft gestaan: ze heet dus ook Jeruzalem, maar dan het sinds Pinksterfeest van de oecumenische opdracht onthevene, het van God verlatene. Op die Place de la Concorde hebben de getuigen de Formule der Ware Concordie voorgelezen: het bijbelsche getuigenis. Onvervalscht. En tot in de volkomenheid hebben ze dat getuigenis orthodox uitgewerkt (er staat: ze hebben de getuigenis „voleindigd"). Tegenóver dat verlátene Jeruzalem staat dan op de laatste bladzij van de Schrift het aangenomene, het vervulde, het Eeuwige Oecumenische Jeruzalem: de Stad des Grooten Ko-